

Lesson 100

Ine pa'innu sabab si Isa?

Bahagi' 2

Assalamu alaikum me' bagayku mapakalehin. Tiya' ku katakdilan we' Tuhanin magaka-aka si ka'am. Iye Tuhan po'on kasanyanganin. Kabaya'nnen, we' kēmon me' a'ahin tasabutde duk maglilla' nuhut lān bakas minemesnen, supaya a'ahin makajari kinimmatan bentel we' ne duk supaya siye sinakup dem kasanyanganne te'edin salama-lama. Sinna kami we' makajari kami magpakale balik si ka'am ellew inin programabi inēnan "Lānin duk a'ahin manjari bentel si matahan Tuhan".

Ellew inin pala'uste bi pagbissāte bi dem lesson dehelluhin, inēnan "Ine pa'innu sabab si Isa?" Importante manamal panilew inin, pegge' sambungte si panilew inin bang sine Isa AlMasi, iye mamugtu'in bang intag pala'ihanten si ahilat! Si lesson dehelluhin tilew kami bang ine pa'innu sabab panganak iye meke'ulali'in, sabab addatne masutsihin, sabab bissāne mahāpin, sabab balakatne mahadjehein, duk sabab gellalne malangkewin. Ellew inin niya' pe lime panilew mabaya' tilew kami si ka'u sabab si Isa. Panilew ka'issa'in inin:

6.) Ine pa'innu sabab kamateynen?

Kata'uhannu ke bang **intag** kew iyan matey? Atawa kata'uhannu ke bang **sa'ingge** kamateynun? Atawa kata'uhannu ke bang **sumiyan** kew matey? Ka'u duk aku subey magbennal we' ga' niya' kata'uhante sabab me' inin. Saguwa' si Isa duma'in kuwe' kitehin bi. Kata'uhanne hep bang **intag** iye matey duk magaka iye andang. Matey ko' iye si Awrusalam. Pa'alne isab bang **sa'ingge** iye matey. Akahanne me' tindegnen, pa'inne,

"Pataked kite bi inin hap Awrusalam. Pag la'i ne kite bi, tinumanan du kēmon bakas tasulat me' kanabihan sabab aku, Anak Manusiya'in. Sinōngan du ku pī si antanan me' a'a duma'in Yahudi, duk hinangde du ku dagey duk pa'iya'de ku duk paglura'ande. Lubakande ku ubus bu papateyde ku. Saguwa' puwas tellum bahangi, ellum du ku balik."
(Lukas 18:31-33)

Akahanne isab me' tindegnen bang **sumiyan** iye matey, hātinene, matey ko' iye ellew pag sumbalii' me' Yahudi bili-bili para si kādja'an

‘Palabey Tuhanin’. Ellew iyan subey iye matey manjari Bili-bili Tuhanin, iye kurban mamuwasan duse manusiya'in.

Kamatey si Isahin seddili amban kēmon kamatey sinduwehin, pegge' iye dihananne **mamene' kamateynen**. Bakas takalete we' pa'in si Isa, “*Ga' niya' manusiya' tege kapatut mapatey aku, pegge' makapagbaya' ku bang matey ku atawa ga'i. Paglilla'ku umulkun amban kabaya'an ku. Tege kapatut ku maglilla' umulkun, duk tege kapatut ku makellum barankun balik.*” (Yahiya 10:18) Bang si Isa, ga' iye bakas magduse, hangkan makajari si' iye deretso pī hap surga' ga' makalabey kamatey, pegge' billa'i du iye. Saguwa' eddo'ne matey pegge' iye tinuhutnen kabaya'an Tuhanin duk malasa iye si a'a madusehanin. Pasagadanne a'ahin ngalansang iye diyata' olom duk pangurungne umulnen para si kahāpante bi. Matey iye supaya ta'ampun duseten bi duk supaya bugtu' niya' lugalte bi la'i si surga'. Me' pitu' hatus tahun dehelli amban papitu AlMasi si dunyahin, magmahalayak Nabi Shi'ya bang we'ey Mangalekkatin subey matey, pa'inne:

“Saguwa' ilogsok iye sabab duseten bi, ilubakan iye sabab hinangante bi mala'atin; iye matewwa' leggahin sabab duseten bi bu timbul kite bi; duk sabab me' bakatnen kewuli'an kite bi. Kēmon kite bi kuwe' me' bili-bili lepas, dangan-dangan kite bi nuhut di kabaya'anten bi. Pinaduwa' we' TUHANIN duseten bi kēmon diyata'ne. (Shi'ya 53:5,6)

Ka'u duk aku jānnen hangkan Isa AlMasi matey. Iye Mangipat Bili-bili Māhapin mangatu mangurungan umulnen para si kahāpan bili-bilinen. Ga' niya' a'a bakas matey kuwe' iyehin. Ga' niya' sali'ne. Tinggal du iye dendangan bang si manusiya'.

Niya' pe panilew importante seddili, bu kēmon a'a subey sambungande inin:

7.) Ine pa'innu sabab si Isa we' tada'ag we' ne kamateyin, hātinен, we' ellum iye balik?

Matey si Isa duk kinubul. Ginuwaldiyan kubulnen pahāp-hāp we' me' bantanen. Iligidan we' de batu hadje panambelde lingab kubulin, ubus bu ilekcketan indan pe we' de. Niya' pe da'akde sundalu ngaguwaldiyan kubulin. Saguwa' kēmon hinanganden ga' du maka'alal si Isa, ellum du iye balik amban kamateynen. Iye mato'ohin, ellum balik Panuhutanin si Isa amban kamateynen katellu ellewnen duk pakitene dinen si me' tindegnen. Ubus miya'an pakitehanne dinen si labi lime hatus a'a magsumbaya'. Me' a'a miya'an, takitede iye, antande iye duk mangan siye magsumbaya' duk iye, pag ubus iye ellum balik. Pakitehanne siye pali' si tangannen duk bettisnen duk seddinen. Awe', ellum iye balik amban kamateynen sa bakas pina'alne andangin!

Pinakellum si Isa we' Tuhanin amban kamateyne hinang pureba para si kēmon manusiya' we' kasulutan iye si hinangan si Isahin pag matey iye diyata' olom manjari Kurban ga' niya' salla'-salla'ne duk Kurban katambusan mekepuwas dusehin.

Kamateyn banta hadje. Kapapu'anten matey du. Me' nabihin matey du isab duk bangkeyden la'i pe dem kubulde. Kite bi du isab, matey du isab si pesōngan. Saguwa' pudjite Tuhanin, **Isa AlMasi nganda'ag kamateyn!** Iye Manimbul ma'ellumin duk tatimbulne kēmon mapī si Tuhanin palabey amban iye, pegge' ellum iye duk māku-māku iye para si me' masandel si iyehin. Niya' ke nabi ellum kuwe'itu, pag ubus ne iye matey? Ga' niya', bisañ dembuwa'. Isa AlMasi hadja dendangan manganda'ag kamateyn duk kubulin. Ellum iye ellew inin, hangkan kite bi me' makahagad si iyehin ga'i tinalew matey. Bang matey kite bi hātinens hadja, we' pī kite bi si Panuhutanten bi la'i diyata'. Awe', si Isa tinggal hadja iye dendangan, ga' niya' sali'ne. Ga' niya' kuwe' iyehin tu'u si dunya atawa si surga'. Ine pa'innu sabab panganda'agne kamateyn? Niya' pe panilew, pina'in:

8.) Ine pa'innu sabab pabalikne hap surga'in?

Pag ubus Panuhutanin si Isa ellum balik amban kamateynen, pabagala iye si me' tindegnen dem ampatpū' ellew. Ubus takalete we' tahala' iye, pa'angkat hap surga', duk ningkolo' iye si kanawananan Tuhanin, lugal pinahadje manamalin. Sa miya'an pakitehanne we' langkew iye amban me' mala'ikatin, me' nabihin duk kēmon manusiya'in! Iye pina'in dem Kitabin, pa'inne:

“Pinalangkew te'ed iye we' Tuhanin duk ginellal iye palangkew amban kēmon, supaya kēmon mala'i si surga'in duk matu'u si dunyahin duk sampay kēmon me' pateyn pasujud mudji si Isa. Duk kēmon siye magbennal du we' Isa AlMasi asal tamanan malangkewin. Pa'inde iyan, ‘Isa AlMasi, iye Panuhutanten bi kēmon.’ Duk sabab inin, tapudji du Samaten bi Tuhanin.” (Pilipi 2:9-11)

Awe', tinggal dendangan du si Isa. Ga' niya' sali'ne! Duk niya' isab panilew seddili subey sambungannu. Inin ne:

9.) Ine pa'innu sabab papitune balik si dunyahin?

Balik du Isa AlMasi pitu si dunya. Bakas magaka du iye. Bakas pina'al du isab we' me' nabihin. Inaka isab we' me' mala'ikatin. Kēmon mabennal manuhut pu AlMasihin ngagad-ngagad pabaliknen du. Balik du iye iyan duk bo'one a'anen pī hap surga'. Hukumne du iyan manusiya'in duk bentel hukumannen, duk magbaya' iye si kēmon dunya. Iye du Sultan Mangantanan dunyahin. Magbaya' du iye iyan de ngibu tahun samanta'an ga' pe kēmon bantanen pasujud si antag bettisne. Awe', ga'i ne tiggel pitu du iye iyan balik. Kēmon a'ahin magbennal

du iyan we' iye Sultan me' sultanin duk Panuhutan me' panuhutanin. Pitu du iye duk nengge kew iyan si harapanne, si harapan Hukum Mabalakatanin. Ellew iyan bang patampak ne kew si iye, tilewne du kew iyan, pa'inne, “**Ine bakas pa'innu sabab aku?**” Ine iyan sambungnun? Bang kew nambung, “Tapikilku we' dembuwa' kew me' nabihin,” ubus tilewne kew iyan bang we'ey kew ga' kahagad te'ed si iye – duk hinukum kew ilegga, pegge' ga' kahagadnu me' pina'nnen sabab dinen, duk ga' isab kahagadnu me' sinulat kanabihan sabab iyehin – hātinен we' iye **Anak Tuhan amban surga'in, iye Manimbulin ga' niya' seddili.** Sine mapitu balik magbaya'in? Nabi Ibrahim ke, Nabi Musa ke, Nabi Da'ud ke atawa dembuwa' ke me' nabi sinduwehin pitu balik magbaya'? Duma'in. Panuhutanin Isa AlMasi, iye mapitu balikin. Iye iyan **Hukumin.** Niya' pureba Tuhanin sabab inin pegge' pakellumne iye amban kamateynen. Balik du iye iyan pitu. Kēmon mata me' a'ahin takitede du iye iyan. Kēmon a'ahin pasujud du si iye. Kēmon a'ahin magbennal iyan we' “*Isa AlMasi, iye Panuhutanin!*”

Na, kuwe'itu, tiya' ne panilew panambusanin:

10.) Ine pa'innu sabab me' kabaya'anne hininangnun?

Pa'in Panuhutanin si Isa, “*Pitu ka'am si aku, sine-sine ka'am pekkeng duk kabohatan supaya ka'am humali.* Teyima'un bi panolo'kun duk ngaya ka'am amban aku, pegge' hāp ku duk diyawa' ateykun, manjari humali ne dem ateybin.” (Mateo 11:28,29) Ellew inin du pangalinganne ka'uhin. Tagna' pangalinganne me' tindegnen supaya siye nuhut iye, ambanande kēmon: luma'den, pamilyaden, duk hinangden. Kabaya'annen we' sa miya'an du isab hinangnun. Duma'in hātinен we' subey ambanannu luma'nun duk hinangnun bang kew nuhut si Isa, saguwa' subey paglilla'nu umulnun si iye duk subey iye umbul dembuwa' dem ateynun. Kabaya'annen we' sandel kew si iye, kahagad si iye, duk teyima'nu iye we' iye ne Manimbul ka'uhin duk iye Amunun. **Kabaya'anne kedembuwa' tibu'ukannun** – pikilannun, ateynun, barannun duk niyawanun. Bang to'o te'ed iye sa pina'nnen, kēmon kabaya'annen tewwa'.

Bakas takitete ne we' Isa AlMasi tinggal du dendangan duk ga'i iye pinagsali' duk a'a seddili. Tinggal iye dendangan si **panganak** iyehin, si **addatnen**, si **panolo'nen**, si **hinangannen**, si **ēnnen** duk **gellalnen**, si **sinandalannen** duk kamateynen, si **ka'ellumne** mabalikin, si **pa'angkatne** hap **surga'in**, si **papitune** mabalikin, duk si **balakatne** **ngaganti'an** atey **tubu'an Apu' Adamin.** Ellum iye kuwe'itu. Magtuhut iye duk me' masandel si iyehin. Ga'i du tiggel balik du iye iyan pitu. Ga' niya' kuwe' iyehin la'i si **surga'** atawa tu'u si dunya. Iye jānnen hangkan niya' kapatutne we' iye Sultan duk Panuhutan umulnun! Panuhutanin Isa AlMasi iye kabaya'annen we' iye Manimbul ka'uhin duk iye Panuhutannun. Hangkan iye matey diyata' olom duk ellum balik!

Niya' balakatne ngānan dusenun duk ngurungan ka'u kapatut magtuhut duk Tuhanin salama-lama. Ta'urunganne kew umul ba'ahu, koso'anne ateynun supaya limpiyu, duk ba'ahuhanne kew sabab balakat Niyawa Sutsihin, saguwa' subey kew **sandel** si iye duk si kurbannen.

Keyimanne te'ed, ekka a'a tapikilde we' Isa AlMasi nabi importante, saguwa' ga' iye teyima'de we' iye Panuhutanden duk Manimbul siyehin. Ga'i du sarang bang kahagadte hadja we' si Isa nabi importante! **Subey kew maguyun duk Tuhanin we' si Isa Panuhutanin kēmon-kēmonin duk we' pag matey iye diyata' olom, matey iye ganti'nu.** Kēmon kite bi me' tubu'an Apu' Adamin, niya' problemate hadje: **duseten bi** hep problematen. Pegge' ma'ase' Tuhanin, memesne **tambal** para si problematen, saguwa' **subey teyima'te tambalnen**. Upama, bang ku saki, pī ku hap doktol ubus bu nulat iye bang tambal inggehin subey binellikun. Manjari, pī ne ku melli tambal, mole' ku duk bettadku tambalin diyata' lamisahan duk payam-payamanku hadja tambalin. Mekekole' aku ke miya'an? Ga'i! Bang ku mabaya' kole', subey inumku tambalin **sa sinulat** we' doktolin. Tambal Tuhanin si Isa AlMasi Panuhutanin duk laha'ne binu'usanne diyata' olomin.

Kaw niya' nilew, pa'inne, "Sa'ingge teyima'ku tambal Tuhan para si dusekun?" Inin hadja, subey kew **magbennal si Tuhan** we' a'a dusehan kew, we' "hinangannu mahāpin" kuwe' tarapu lemmi' si iye, duk we' ga' niya' makajari hinangnu nimbul dinu amban hukumanne mabentelin. Ubus subey kew **kahagad dem ateynu** we' Panuhutanin Isa AlMasi iye mananggungan pangalegga sabab dusenun. Panganda'akan Tuhanin we' kēmon duse subey hinukum duk ilegga, saguwa' kaduhulan ne te'ed Tuhanin pegge' kēmon katumanan ne we' Isa AlMasi. Bang kew kahagad we' matey Isa AlMasi duk ellum balik supaya kew timbulne, mangkin ampun Tuhanin dusenun, kuwe' dalil pasemmekanne kew duk kabentel AlMasihin, papīne Niyawa Sutsinen dem ateynu, duk urunganne kew kapatut patenna' si pana'ananne salama-lama! Pudjite Tuhanin, makajari kew manjari bentel ellew inin – bang ngatu kew kahagad!

Me' bagayku mapakalehin, bakas "inumbi ne ke tambal Tuhanin" mekekole' ka'am amban saki dusehin duk makatimbul ka'am amban ebbut narka' salama-lamahin? Sine-sine ga'i ngatu si tambal Tuhanin, hātin, laha' binu'usen si Isahin, subey kata'uhanne we' ga' niya' **tambal seddili** mekekole' ka'am amban duse. Ga' niya' bisa' ine! Ga' niya' lān Tuhanin seddili mekelimpiyu a'a madusehanin duk mekebentel siye si matahanne. **Ga' niya' lān seddili** hap surga'.

Pakale ka'am pahāp-hāp si me' pina'in dem Kitabin sabab lān mekebentel bakas minemes we' Tuhanin para si a'a madusehanin, **dembuwa' hadja lānin, ga' niya' seddili**, supaya siye kinimmattan bentel si matahanne. Pina'in dem Kitab, pa'inne:

(Roma 3) ²⁰ **Ga' te'ed niya' a'a inampun duk kinimmatan bentel we' Tuhanin sabab panuhutne sara' Tuhanin....²¹ Saguwa' kuwe'itu pinaginta'u ne we' Tuhanin si kite bang sa'ingge duk duseten ta'ampun supaya ne kite kimmattanne bentel.** Duk inin duma'in sabab panuhutte sara'in. Tasulat du hep isab dem sara' si Musahin duk dem Kitab me' Kanabi-nabihanin bang sa'ingge duk duseten ta'ampun. ²² **Kuwe'itu ampun Tuhanin me' duseten duk kimmattanne kite bentel bang kite sandel pu Isa AlMasi. Kēmon masandel pu Isa AlMasihin asal kinimmatan bentel we' Tuhanin bisan ine bangsanen.** Ga'i siye pinagbidda' we' Tuhanin. ²³ **Sali'-sali' kēmon kapagduse, bisan dembuwa' ga' niya' siye tapudji we' Tuhanin.** ²⁴ Saguwa' sabab lasa duk ase' Tuhan si kitehin bi, iye lasa-lasahanne si kitehin bi, hangkan inampun we' ne duseten bi duk kinimmatan kite bi bentel we' ne, pegge' sandel kite bi pu Isa AlMasi, mangalekkat kite bi amban duseten bi.....²⁷ Manjari bang kuwe' inin, niya' ke pagabbute si pagmatahan Tuhan? Asal ga' niya'. Pegge' kinimmatan kite bentel we' Tuhanin duma'in sabab panuhutte sara'in saguwa' sabab sandelte pu Isa AlMasihin.

“Pegge' sabab lasa duk ase' Tuhanin hep hangkan ka'am timbul pag sandel ne ka'am pu si AlMasi. **Duma'in sabab hinanganbin** hangkan ka'am timbul, saguwa' lasa-lasahan Tuhan inin si ka'am. Ga'i ka'am makapagabbu, pegge' **duma'in** hangkan ka'am timbul **sabab hinanganbi mahāpin.**” (Epesus 2:8,9) “Bang magbennal kite si me' a'a we' si Isa AlMasi Panuhutanen bi duk kahagadte te'ed dem ateyte we' pinakellum iye balik we' Tuhanin amban kamateynen, na, **timbul** kite duk tapi kite si surga'....pegge' ‘Sine-sine pakatimbul si Panuhutanin, **timbul du** iye duk tapi iye si surga!'”

(Roma 10:9,13)

Me' bagayku, bakas ne ke kew pakatimbul si Panuhutanin? Tasangkanu ne ke lasa-lasahan pagtimbulin? Atawa suleyannu pe nimbul dinu sabab di hinangannun? Buyu'-buyu' kami kew, da'a te'ed teyikutanun lān Tuhan Pagtimbul mabentelin. Kata'uhan Tuhanin du diyalem ateynun. Magbennal kew si iye we' dusehan kew, we' talanggalannu sara'ne masutsihin. Akahanun iye we' kata'uhannu, we' patut kew hinukum dem ebbut narka'. Ubus bu magsukul kew si iye pegge' papitune para si kahāpannu Manimbul mangga' niya' dusenen ngatu nandal ganti'nu – nanggungan pangalegga ka'u salama-lamahin duk ellum iye balik amban kubulne!

Bagayku, subey kew pī si Tuhanin **palabey amban lān mabentel minemesnen** – bang ga'i tuhutnu lān iyan, ga'i kew tapī. Binatik kew we' Tuhan Mama'ase'in. Pī kew si iye ellew inin ubus bu timbul kew. “Sandel

*kew pu si Isa AlMasi, Panuhutanin, duk timbul du kew sampay me' sawe'nu
dambuwa' luma'in." (Hinangan 16:31)*

Bang bettadnu ne sandelnun pu si Isa AlMasi, sabab iye hep sinulat
kēmon me' nabihin, nulat ko' kew si kami duk akahanun kami.

Ellew inin ne lesson da hatusin duk lesson taman pagistadite amban
dem Kitab Masutsihin. Hāp te'ed bakas pakale ka'am. Māku-māku ledjiki'
kami para si ka'am. Duk batsate mahāp inin amban dem Lapal Tuhanin,
pina'in:

*"Tuhanin, ta'ipatne kite supaya kite ga'i tabo'o magduse. Iye hadja
maka'ānan duseten supaya ga' niya' takitene dusete bang ne kite
bino'o si pana'ananne. Asal magkēg te'ed kite bi la'i si pana'ananne
masahayahin. Iye Tuhan dembuwa'-buwa'in duk tinimbul kite bi we'
ne. Pudjite bi Tuhanin palabey amban Isa AlMasi, Panuhutanen
bi. Pudjite bi Tuhanin, iye tamanan mabangsaninan duk
mabalakatanin duk iye magbaya'in amban awwal tagna' sampay
ma'in duk sampay salama-lama! Amin." (Judas 24,25)*

Wassalam

